

вивченню організованої злочинності 207 спільно з Амер. ун-том у Вашингтоні; Ін-т вивчення проблем злочинності Акад. прав. наук України, 2003. – С. 148–151.

5. Булло О. «Moneyland. Грошокрай: чому злодії та шахраї керують світом і як це змінити»

6. Фергюсон Н. «Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки»

7. Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади : рішення Нац. агентства з питань запобігання корупції № 126 від 02.12.2016 р. // БД «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z171816>

8. Мельник М. І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії) : монографія / М. І. Мельник. – К. : Юрид. думка, 2004. – 400 с

9. Корупційні ризики надання адміністративних послуг та контрольнаглядової діяльності в Україні / Ігор Коліушко та ін.; К. : Москаленко О. М., 2009. – 196 с

10. Волошенко А. В. Шляхи до своєчасного виявлення і нейтралізації корупційних ризиків / А. В. Волошенко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 12 (174). – С. 312–321.

11. Разработка и реализация политики противодействия коррупции: [практическое пособие] / подготовлено Европейским Союзом и Советом Европы URL: http://www.coe.int/t/DGHL/cooperation/economic_crime/corruption/Publications/Handbook%20on%20AC%20policies_%20RUS.pdf.

Попович Діана Петрівна,

курсантка факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Науковий керівник: Семенишина-Фіголь

Богдана Миколаївна, викладачка кафедри теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМАТИКИ КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ОБОРОННОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПОСТАЧАННЮ БРАКОВАНИХ ЗРАЗКІВ ОЗБРОЄННЯ

На даний момент, озброєння та техніка є невід’ємними складовими у обороні державного суверенітету, охороні кордонів та територіальної цілісності країни.

Зброя – пристрої та прилади, спеціально виготовлені, конструктивно призначені та технічно придатні для неодноразового ураження живої або іншої цілі, які не мають прямого виробничого чи господарсько-побутового призначення [1].

Військова зброя – технічні засоби або складові частини військової техніки, які призначені для ураження (знищення) живої або іншої цілі та не мають іншого виробничого чи господарсько-побутового призначення [2].

Військова техніка – технічні засоби (системи, комплекси, зразки), які призначені для забезпечення та ведення бойових дій, навчання військ (сил) та не мають іншого виробничого чи господарсько-побутового призначення, а також обладнання і апаратура для контролю та проведення випробувань таких засобів [2].

Одним з головних завдань політики держави у сфері оборони є підтримання боєздатності Збройних сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, а також інших військових формувань і правоохоронних органів спеціального призначення сектору безпеки та оборони, в тому числі і оснащення їх новітніми зразками озброєння та військової техніки.

Наразі в Україні працює не одна компанія, яка займається виробленням військової зброї, серед яких «Укрспецекспорт», «Укрінмаш», «Укроборонсервіс», «Прогрес» та інші. Вони займаються експортом, а також забезпечують в певній мірі вітчизняну армію. Щоправда, до 2014 року українські виробники отримували несуттєві доходи від Збройних сил України.

У зв'язку з ситуацією на Сході України, з 2014 року українська армія почала масово закуповувати зброю, боєприпаси, а також обладнання та військову техніку у закордонних компаній. До того ж, щороку цифра імпорту дедалі зростає.

Україна також тісно співпрацює з іноземними інвесторами, і дуже вирає в цьому плані. Всі спільні напрацювання залишаються інтелектуальною власністю українських компаній. В майбутньому це дозволить розробляти та модернізувати зразки для озброєння армії.

Оскільки в Україні існує велика кількість компаній, які виробляють продукти оборонного призначення, українську армію можна забезпечувати зброєю та військовою технікою вітчизняними зразками. Змінивши в деякому плані, політику компаній, і опираючись більше на внутрішній ринок, а не на експорт озброєння, можна підвищити економіку України.

Проте, виникатимуть труднощі в плані контролю виробництва продукції оборонного призначення та запобігання постачанню бракованих зразків озброєння.

Для того, аби зменшити витрати коштів для закупівлі зброї та військової техніки, її варто робити якісними та згідно до стандартів НАТО. Виробляючи неякісне озброєння, яке буде швидше виходити з ладу, та часто ламатись, закупівля даної продукції буде в рази частішою, в результаті чого потрібні будуть додаткові витрати коштів .

Для того, аби запобігти таким позаплановим витратам з Державного бюджету України, варто створити певну державну систему контролю та гарантування якості продукції оборонного призначення. Зброя та військова техніка, після виготовлення має пройти певну перевірку та випробовування, в результаті чого повинна відповідати встановленим міжнародним вимогам та стандартам. Продукція, яка не відповідає таким критеріям повинна бути удосконалена, або в разі неможливості таких дій, знята з виробництва. Після випробування та перевірки якості, в разі відповідності вимогам та стандартам, зброя та техніка повинні отримати сертифікат, який би офіційно затвердив можливість використання продукції в оборонних цілях.

Варто було б створити окремий уповноважений орган, який би перевіряв ці стандарти, видавав сертифікати, а також слідкував за використанням коштів з Державного бюджету України саме на якісне озброєння, яке не має недоліків та може застосовуватися в Збройних силах України та інших військових формуваннях. Зброя та техніка, яка має брак або ж давно списана, може закуповуватись з метою привласнення коштів для власної вигоди, оскільки є в разі дешевшою по вартості. Тому такий уповноважений орган, який буде діяти при Раді національної безпеки і оборони України, буде стежити за раціональним використанням бюджету та гарантуванням якості оборонної продукції, який буде видавати сертифікати відповідності.

Отже, створивши такого роду уповноважений орган можна досягти кількох результатів. По-перше, це зменшення витрат на озброєння, оскільки воно буде менше ламатись та довше перебувати в експлуатації. По-друге, зброя стане в разі якіснішою, та буде відповідати стандартам НАТО. По-третє, українська армія буде більш обороноздатною та забезпеченою, в плані зброї та військової техніки. Створення такого органу буде виконанням очікуваних стратегічних результатів Антикорупційної стратегії на 2020-2024 роки[3].

Список використаних джерел

1. Проект Закону України «Про зброю» від 22.08.2008 № 3069 <https://ips.ligazakon.net/document/view/JF2D900A?an=3>.

2. Проект Закону України «Про виробництво військової техніки» від 28.12.2010 №7520 <https://ips.ligazakon.net/document/JF5SW00A>.

3. Антикорупційна стратегія на 2020-2024 роки від НАЗК 2020 року. <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/09/Antykoruptsiynna-strategiya-na-2020-2024-roky-za-rezultatamy-publichnyh-obgovoren-16.09.2020.pdf>.